

OVERORDNA RETNINGSLINJER FOR PRIORITERING AV SMIL-SØKNADER FOR KOMMUNENE FRØYA, HITRA OG HEIM

Retningslinjene skal brukes ved innvilgning og tildeling av SMIL-midler ved felles tildelingsmøter to ganger i året.

Søknadsfrist 1: **1. Mars**

Søknadsfrist 2: **1. Juni**

Søknadsfrist 3: **1. September**

Det har skjedd endringer i regelverket og det har medført strengere krav til dokumentasjon.

- Søker må kjenne reglene i jordbruksavtalen og relevante forskrifter (PT -veileder og SMIL veileder).
- Gjødseplan og sprøytejournal skal vedlegges SMIL søknad.

Retningslinjene er forankra i:

- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket
- Gjeldende rundskriv 2021-18, eller nyere.
- Gjeldende Regionalt miljøprogram for Trøndelag
- Forskrift/veileder om produksjonstilskudd og SMIL ordning.

Retningslinjene er utarbeida av landbruksforvaltningen i samarbeidskommunene også kalt Kystkameratene.

Retningslinjene legges fram som referatsak i fagutvalg/komiteer for hver enkelt kommune.

Retningslinjene gjelder fra **1. januar 2023**.

Generelle presiseringer:

1. Tilskudd kan innvilges til foretak som oppfyller vilkårene i gjeldende forskrift om produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket. Foretak skal oppfylle vilkårene i gjeldende forskrift om gjødslingsplanlegging og gjeldende forskrift om plantevernmidler.
2. Tiltak for å bevare og bruke kulturminner og kulturmiljøer i skog og utmark omfattes ikke av denne ordningen med mindre det dreier seg om kulturminner knytta til jordbruksdrift, og når slike tiltak vil bidra til gode helhetsløsninger for kulturlandskapet.
3. Det kreves at søkeren overholder aktuelle lover og forskrifter.
4. Dersom søkeren ikke eier landbrukseiendommen der tiltaket skal gjennomføres, må søkeren ha skriftlig samtykke fra eier. Det må foregå en produksjon som er berettiget produksjonstilskudd, etter forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.
5. Det kan gis tilskudd til tiltak på landbrukseiendommer i områder vernet etter naturmangfoldloven og/eller kulturminneloven når vernebestemmelsene forutsetter skjøtsel ved aktivt landbruk eller ikke er til hinder for vanlig landbruksdrift. For områder

og objekter som er vernet etter kulturminneloven, forutsettes at tiltak planlegges og godkjennes i samråd med regional kulturminneforvaltning. For områder som er vernet etter naturmangfoldloven, skal tiltak planlegges og godkjennes i samråd med Statsforvalteren sin miljøavdeling. Tilsvarende gjelder i områder hvor det foreligger verneforslag eller hvor det er igangsatt arbeid med vern etter kulturminneloven eller naturmangfoldloven.

6. Ved innvilgning av tilskudd til tiltak eller prosjekter under §§4 og 5 i Forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket kan kommunen stille vilkår som gjelder i inntil 10 år fra tilskudd er utbetalt.
7. De tilskuddsberettigede arbeidene må ikke påbegynnes før plan, tegninger, kostnadsoverslag mv. er godkjent av innvilgningsmyndigheten.
8. Kostnader til planleggingen kan tas med i kostnadsoverslaget. Dersom slike kostnader utgjør mer enn 5% av tilskuddsgrunnlaget må de kunne dokumenteres.
9. Tilskuddssatser fastsettes under prioriteringene (tilpasses behov og søknader om midler).

PRIORITERINGER OG TILSKUDDSSATSER

§ 4 Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak

1. Tilretteleggingsprosjekter og planlegging av områdetiltak eller fellestiltak med stor almen betydning gis vanligvis inntil 50 % tilskudd, men det kan i spesielle tilfeller gis inntil 100% tilskudd.

§ 5 Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak

2. Avrenning til vann. Tilskuddssats inntil 70 %. Se liste over tiltak som kan komme under ordningen. Listen er ikke uttømmende.
  - Avskjæringsgrøfter utenom ordinær drenering.
  - Terrengforming for bedre kontroll med overflatevann.
  - Utforming og sikring av innløp til lukka avløp.
  - Nedløpskummer for inntak av overflatevann til lukka avløp.
  - Utforming og sikring av utløp fra lukka til åpent løp.
  - Oppdimensjonering av eksisterende lukka løp.
  - Åpne løp til erstatning for lukka løp.
  - Forebygging mot erosjon i åpne løp (som terskler eller kontinuerlig forebygging).
  - Dekke av gjødselkum.
3. Kulturlandskap.

Rydding kan gis inntil 50 % tilskudd.
Gjerding kan gis inntil 20 % tilskudd.
Tilskudd kan eksempelvis gis for å:

  - ta vare på og utvikle jordbrukets kulturlandskap
  - ta vare på variasjonen i jordbrukets verdifulle kulturlandskap
  - ta vare på og skjøtte biologisk verdifulle arealer i jordbruket
  - bedre status for truede arter i jordbruket
  - øke bruk og vern av jordbrukets genetiske ressurser
  - å bedre tilstanden til kulturminner og kulturmiljøer i jordbruket
  - bedre allmenhetens tilgang til jordbrukslandskapet

4. Biologisk mangfold. Tilskuddssats det ytes engangstilskudd med inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag. For særskilte tiltak for å ivareta biologisk mangfold, kan det ytes tilskudd med inntil 100% av godkjent kostnadsoverslag.

Tiltakene kan bidra til å:

- fremme biologisk mangfold gjennom å ivareta planter og dyr i kulturlandskapet og kulturbetinget plante- og dyreliv
- bevare livskraftige bestander og opprettholde leveområder og spredningsveier for planter og dyr i eller i tilknytning til kulturlandskapet
- ivareta gammel kulturmark og fremme ivaretagelse av det biologiske mangfoldet og landskapsbildet knyttet til den gamle kulturmarka
- Bevaring av pollinerende insekter
- Fjerning av fremmede- og skadelige arter
- Fangdammer og våtmarker
- Klimaplanting/leplanting

5. Friluftsliv og tilgjengelighet, kan gis støtte med inntil 70 %.

Det kan gis tilskudd til tiltak som tilrettelegger for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet, og som holder verdifulle områder åpne. Tilskuddet kan gis for å bedre allmennhetens tilgang til jordbrukslandskapet.

- Aktuelle tiltak kan være knyttet til etablering, utbedring, rydding og vedlikehold av stier og turveier i jordbruksområder og sikre tilgjengelighet til kulturminner og kulturmiljøer for allmennheten, dersom dette er ønskelig.
- Tilskuddet kan gis til investering i adkomst, porter, gjerdeklyv og annen tilrettelegging. Andre aktuelle tiltak er merking av ferdselsårer og utarbeidelse av enkel informasjon.

Ved utforming av slike tiltak, må en være varsom og unngå vesentlige negative effekter på natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap.

6. Kulturminner og kulturmiljøer, Samt ivareta verneverdige bygningene sitt særpreg m.h.t. inngangsparti, vinduer, tak m.m. kan gis støtte med inntil 50 %.

Eksempler på kulturminner i tilknytning til jordlandskapet:

- alle slags bygninger på gårdstun og i inn- og utmark, fra våningshus og driftsbygninger til utløe, koier og kvernhus
- boplasser, hustufter og ruiner, gammetufter og gårdshauger
- gravhauger og –røyser, helleristninger, offersteder og varp
- rydningsrøyser, veiter/vanningsanlegg, bakkemurer, terrasserings, tre- og steingjerder, og elveforbygninger
- gamle veifar, stier, veimerker, klopper, vad, tre- og steinbruer, geil/vegater
- jakt-, fiske- og fangstinnretninger, stakktufter, jernvinneplasser, kull- og tjæremiler, og fløtningsdammer
- bygdeborger og varder/veter

Eksempler på kulturmiljøer i jordlandskapet:

- gårdstun, seteranlegg, en samling gravhauger og naustmiljø

7. Utslipp til luft. Tilskuddssats inntil 70%.

- Dekke over eksisterende gjødsellager. Tiltaket må være av varig karakter.

8. Plantevern. Tilskuddssats inntil 50%.

- Rensetiltak for å redusere tap av plantevernmidler. For eksempel biobed.

§6 Tematiske prioriteringer etter nummerrekkefølge:

1. Avrenning til vann.
2. Kulturlandskap.
3. Biologisk mangfold.
4. Utslipp til luft.
5. Planleggings- og tilretteleggingstiltak.
6. Friluftsliv og tilgjengelighet
7. Kulturminner/-miljøer.
8. Plantevern.

§ 7 Søknad

Det skal søkes elektronisk gjennom AGROS. Søker logger seg på gjennom ID-porten/Altinn, fyller ut søknad og sender inn elektronisk. På Landbruksdirektoratet sine nettsider ligger det forklaring om hvordan søker får tilgang til søknadsskjema inkludert lenker til skjema, regelverk og annen nyttig informasjon om hva som kreves i søknaden.

Søknadsfrist 1: 1. Mars

Søknadsfrist 2: 1. Juni

Søknadsfrist 3: 1. September

Søknadene behandles ved tildelingsmøter tre ganger i året.

Retningslinjene skal gjennomgås minst hvert fjerde år av samarbeidsgruppa for SMIL.

Revidert 09. november 2022.